

Delavska Pravica

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Izbaja vsak četrtek pop.; v slučaju praznika
dan poprej — Uredništvo: Ljubljana, Miklošičeva
šola a. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo

Posamezna številka Din 1.— ~ Cena: za 1 mesec
Din 4.—, za četrt leta Din 10.—, za pol leta Din 20.—, za
inosemestvo Din 7.— (mesečno) — Oglasi: po dogovoru

Oglasi, reklamacije in naročnina na upravo
Delavskega zborskega, Miklošičeva cesta 22, I. nad.
Telefon 2265. — Štev. čekovnega računa 14.900

Ne klonimo!

Delavsko vprašanje ni dandanes več vprašanje delavstva samega. S tem, da je kapitalizem odvzel delavstvu možnost poštenega preživljanja, je udaril vsega delovnega človeka, ki si s svojim lastnim delom služi vsakdanji kruh. Tako trpi naš obrtnik, ki mu njegova delavska sosesčina s svojim preniknim življenjskim standardom ne more nuditi zadostnega zaslužka, prav tako tudi mali kmet in trgovec. Komu naj eden kot drugi prodaja svoje pridelke ali zalogo, ako nima delavce sredstev, da si najpotrebnejše nabavi. Kriza pri delavcu je povzročila krizo pri obrtniku, kmetu in trgovcu. Ta ozka eksistenčna povezanost naših delovnih stanov nujno kaže, kje se mora pričeti ozdravljenje družbe. Lahko si sicer malenkostno pomaga vsak posameznik ali celo stan, toda celotno vprašanje za trajno ozdravljenje ostane vendarle eno in isto.

Moderni kapitalistični sistem v sodobnem gospodarskem življenju, ki izključno materialistično gleda na človeka in njegovo družbo, je v svojem praktičnem udeleževanju pritiral delovnega človeka ne le v gospodarsko, ampak tudi duhovno krizo. Kam, kako — to so dnevna vprašanja našega delavca. Prepričan je, da tako ne more iti dalje. Ve, da se mora nekje živo udeleževati, da si reši, kar se rešiti še da.

Le dve poti sta. Dva svetova se borita za bodočnost, ki sluteno pričakujeta krah današnje kapitalistične osnove človeške družbe. Ali marksistični socializem, ki de facto sloni na isti svetovno-nazorni osnovi kot današnji kapitalizem, to je — v materializmu, ali krščanski socializem, kateremu je podlaga Kristusov nauk o človeku in njegova večna pravica božjega dedišča — to je v idealizmu.

Velika naloga čaka našega krščanskega delavca. Pa tudi težka je ta naloga. Koliko idealizma je pokazalo naše delavstvo, koliko žrtev je že doprineslo, tega dnevna kronika ne beleži. Pa vse to je preneslo z veselimi srcem in z globoko zavestjo, da trpljenje mora roditi sadove. V borbi za Kristusovo kraljestvo na zemlji, kraljestvo Pravice in Ljubezni, se ne zmeni za materialne darove in časti današnjega sveta, njegov cilj je višji, in sicer v končni zmagi Pravice nad krivico, v zmagi Kristusa nad zlatim teletom. Človek mora zopet postati človek, zavedati se mora globoko v svoji duši božjega dostojanstva. Doživeti mora Boga docela v srcu in potem bo šele spoznal samega sebe in doumel smisel svojega življenja.

Povsem razumljivo je, da mnogi našega Janeza Ev. Kreka niso doumeli. Kako bodo

doumeli šele delo njegovega gibanja v času, ko naš velikan že davno uživa pri Bogu plačilo za svoje delo in trpljenje. Zapuščeni smo in okrog nas tulijo viharji duhovne krize. Toda ne strašimo se! Kot celota smo pod Krekovim varstvom in v srcu nosimo živ ogenj večne Pravice in Ljubezni. V Krekovi krščanski delavski organizaciji, Jugoslovanski strokovni zvezi, se bomo še naprej borili za ta vzvišeni cilj.

Naše delavsko gibanje, ki je kot napadalni oddelek proti materializmu za uve-

lavljenje božjih načel v današnji družbi na najvažnejši postojanki, zasluži vse kaj drugega kot pa udarec v obraz z ustanovitvijo nove delavske organizacije. Toda hkratu nam je poslalo veselo sporočilo mariborsko katoliško starešinstvo, ki pač drugače gleda vrednost in pomen JSZ kot pa vsi kovači nove organizacije.

V velikem času bodimo možje na svojem mestu, z zavestjo v srcu, da izvršujemo Krekovo oporoko, kajti končna zmaga bo zmaga pravice nad krivico, zmaga idealizma nad materializmom. V tem pa je tudi poročstvo zmage naših načel.

Kdo je kriv?

Izseljenski vestnik »Rafael«, glasilo družbe sv. Rafaela v Ljubljani, priobčuje v svoji oktobrski številki zanimiv članek »Delavske konvencije« kot uvod k referatu tov. J. Rozmana, katerega je imel pod istim naslovom na I. slovenskem izseljenskem kongresu v Ljubljani.

Potrebno je, da o tem vprašanju izpregovori tudi »Delavska Pravica«. Zato članek v celoti priobčujemo.

I. slovenski izseljenski kongres je razpravljal tudi o gospodarskih in socialnih razmerah naših izseljencev v Franciji in to na podlagi poročil tamkajšnjih izseljenskih organizacij, in ugotovil, da so predvsem v Franciji v tem pogledu razmere za naše izseljence naravnost obupne in zahtevajo že iz stališča zunanjega političnega prestiza naše države, da se takoj pristopi k ureditvi tega vprašanja in tako reši tisoče brezpravnih in nezaščitene izseljencev kakor njihovih družin pred gospodarskim in moralnim poginom.

Vsa iznežena dejstva in obupne prošnje teh naših ljudi nujno zahtevajo, da naša država takoj kategorično zahteva od strani francoske vlade, da se že sklenjena konvencija tudi v Franciji ratificira, da tako naš življenj v Franciji dobi vsaj toliko pravice in zaščite, kakor jih imajo n. pr. Italijani, Avstrijci in priseljenci drugih držav. Če je francoski narod v resnici prijatelj naše države, tedaj je to samo moralna dolžnost francoske države, da zaščiti priseljence iz naše države, kakor se to za vsako kulturno državo spodobi.

Prepričani smo, da bi bilo to vprašanje že zdavnaj rešeno, ako bi bili na mestih zastopništva v Franciji možje, ki bi imeli čut za pravico in zaščito brezpravnega delavca. Če je Francija sklenila tako delavsko konvencijo z manj prijateljsko Avstrijo, bi jo bila gotovo sklenila tudi s prijateljsko Jugoslavijo. V tem ravno je podan popoln dokaz, da leži večji del krivde, da to še ni izvršeno.

Enako nezaščiteni so naši izseljenci tudi v ostalih zapadnih evropskih državah, izvemši Nemčije, zato I. slovenski izseljenski kongres zahteva, da se najde tudi za te države način, kako najboljše zaščititi naše izseljence pred izkoriščanjem in odvzemom pravice do dela.

Ker imajo države, v katerih so se naselili naši izseljenci, urejeno starostno zavarovanje, in zato o priliki sklepanja recipročnih pogodb zahtevajo protidajatve, katerih mi, ki nimamo izvedenega starostnega zavarovanja, ne moremo dati, je nujno, potrebno, da se pri nas že uzakonjeno starostno zavarovanje v najkrajšem času iz-

vede in nam tako omogoči, da lažje zahtevamo od teh držav, da z nami sklenejo te konvencije.

so zagrešili ogromni greh na naših izseljencih, ker niso o pravem času poskrbeli za delavske pogodbe za zaščito pravic naših izseljencev. Vse resne države so smatrale to za svojo glavno dolžnost. Pri nas pa se za milijon državljanov po svetu ni nihče brigal. Posledice te nedopustne nemarnosti in brezbriznosti se bridko kažejo zlasti v sedanji gospodarski krizi. Neizmerno je gorje in trpljenje, katero trpe danes tisoči in tisoči naših nesrečnih izseljencev.

Zato je bila ena izmed glavnih točk izseljenskega kongresa točka o naših delavskih zaščitnih pogodbah z različnimi državami našega izseljenstva.

★

Te dni smo zopet čitali, da se in se bodo še vračali naši pridni delavci kot izgnanci in to iz prijateljske Francije. Veliko jih je med njimi, kateri so pustili na tujem vse svoje moči, sedaj na starost pa prihajajo domov kot izžeti starci.

Le kje je krivda, da še do danes nimamo pogodbe s Francijo, kajti v tem slučaju bi bilo našim izseljencem prihranjeno to trpljenje. Delavce onih držav, s katerimi ima Francija recipročne pogodbe, namreč ne preganjajo in uživajo polno zaščito.

Odločno zahtevamo, da se naš življenj v Franciji, Belgiji in Holandiji zaščiti in to čimprej, da se jih ne bo izganjalo kot zločince.

Drobne novice

Odbor Jugosl. radikalne zajednice za dravsko banovino tvorijo: dr. A. Korošec, predsednik; dr. M. Krek, podpredsednik; dr. F. Kulovec, tajnik; dr. J. Leskovar, blagajnik.

50 milj. Din je sklenila vlada dati krajem, kjer ni vode, da se napravi vodnjaki in vodovodi. Takoj se prične graditi železniška proga Ustiprača—Foča (ozkotirna) v državni režiji. Vodi se razgovori o gradnji mostu čez Donavo za neposredno zvezo med Jugoslavijo in Romunijo.

Zaščito kmetov proučuje klub poslancev JRZ in pripravlja spremembo pravkar uveljavljene nove uredbe o zaščiti kmetov.

Občinske volitve se bodo vršile 15. decembra na Ježici pri Ljubljani. Vložena je doslej le ena lista in to JRZ z nosilcem Severjem, sinom prejšnjega dolgoletnega župana.

100.000 krav nameravajo sežgati na Nizozemskem, ker so cene mleka radi preobilice prenizke. Kmetijsko ministrstvo bo pokupilo vso to ogromno čredo in jo zažgalo.

Za nov poselski zakon

Hišno-gospodinski posli v naši državi ne spadajo pod splošno socialno zaščitno zakonodajo, tako tudi ne pod obrtni zakon iz leta 1931, niti ne pod zakon o zaščiti delavstva iz leta 1922. V kolikor so ti posli zaščiteni v splošnem, so zaščiteni le po običnem državljanškem zakoniku. Le na področju bivše Slovenije obstoja Poselski red, ki je bil uzakonjen leta 1921 po zaslugi Poselske zveze, ki je že desetletja najizrazitejša predstavica in boriteljica za pravice hišno-gospodinskih poslov. Imenovana zveza je že opetovano na merodajnih mestih postavila zahtevo, da se obstoječi poselski zakon raztegne na vso državo in hkratu izpopolni tako, da bo odgovarjal potrebam časa, to je, da se zaščita hišno-gospodinskih poslov prilagodi splošni socialno zaščitni zakonodaji delavstva v naši državi.

Leta 1931 je dobil centralni odbor za posredovanje dela v Belgradu od ministrstva za socialno politiko nalogo, da izdela projekt poselskega zakona za vso državo. To nalogo bi sicer morala dobiti Delavska zbornica, ki je po zakonu predstavica vsega delavstva, v katerega sklop spadajo tudi hišno-gospodinski posli. K temu osnutku so dale organizacije služkinj, kakor tudi organizacije službodajalcev svoje predloge. V naši banovini je bil med obema forumoma dosežen pri stavljanju predlogov sporazum. Kljub temu se do zadnjega časa ni zaveda premaknila iz mrtve točke. Šele v zadnjem času je ministrstvo zopet vzelo v pretres omenjeni zakon in je ponovno naročilo centralnemu odboru, da pozove delavske zbornice, naj predložijo svoje predloge po zaslišanju zainteresiranih organizacij. Ker je obstoječi poselski zakon, ki velja na področju dravske banovine, glede na svojo starost v marsičem pomanjkljiv, stoji »Poselska zveza« na stališču, da se mora ta zakon v bistvu popraviti in prilagoditi današnjim potrebam. Predvsem stavlja navedena zveza sledeče načelne zahteve:

1. Ureditev delovnega časa, ki ne sme biti daljši kot 14 ur. dnevno.
2. Ureditev nočnega počitka, ki ne sme biti krajši od 8 ur.
3. Določitev potrebnega odmora med delovnim časom, zlasti pri zajtrku, obedu in večerji, kakor tudi potreben čas, ki ga rabi služkinja za krpanje svojega perila in obleke.
4. Gospodinskim poslom se mora dati možnost, da morejo v redu zadostiti svojim verskim dolžnostim ob nedeljah in praznikih.

5. Poslom naj pritiče vsako nedeljo popoldne primerni prosti čas, najmanj 5 ur, ki ga smejo porabiti za sebe. Prav tako je treba, da imajo posli tudi med tednom po končanem delu določen prost izhod za izobrazbo, zlasti pa tisti, ki bi se želeli udeleževati v svojih kulturnih, prosvetnih, pevskih, dramatičnih in podobnih društvihi.

6. Z zakonom naj se uredi tudi starostno zavarovanje hišnih gospodinskih poslov, ker je to neodložljivo nujna potreba.

7. Vsak posel naj ima pravico do najmanj 14 dnevnega letnega dopusta za počitek, obisk svojcev itd. Ta dopust naj se plača z dvakratnim zneskom pogojene plače.

8. Zakonito in oblastno dovoljene strokovne organizacije hišno-gospodinskih poslov, ki izvršujejo tudi posredovanje služb, naj bodo deležne primerne podpore iz sredstev, nabranih za posredovanje dela javnih borz dela, in to za kritje stroškov, ki so v zvezi s posredovanjem.

9. Odpadejo naj poselske knjižice, namesto teh pa naj se izdajajo poselske legitimacije, ki naj vsebujejo celotne ali pa vsaj najvažnejše določbe novega poselskega zakona.

10. Z zakonom naj se ukinejo vse privatne posredovalnice za službe, ki so pridobitnega značaja. Take posredovalnice so trgvalke z živim blagom, v katerih čestokrat služkinje zapadejo izkoriščanju. Poslu je treba pri vstopu v službo nuditi primerno navodilo o njegovih dolžnostih in pravicah v službi. To mu more nuditi le strokovna organizacija, ki ima interes, da se ustvari med službojemalci in službodajalci čim boljši odnošaji in da službe čim manj menjavajo.

11. Naslov zakona naj se glasi: »Zakon o zaščiti hišno-gospodinskih poslov«. To pa zato, ker vsi modernejši zakoni uporabljajo besedo posli, nikdar pa ne gospodinske pomočnice.

12. V slučaju brezposelnosti naj se da brezposelnim hišno-gospodinskim poslom v vseh azilih javnih borz dela brezplačni sprejem za določen čas.

13. Hišnim poslom se ne sme ob nedeljah in praznikih nalagati taka dela, ki se morejo opraviti v delovnih dneh.

Podrobno štilizirane zahteve k novemu projektu zakona je Poselska zveza predložila centralnemu odboru za posredovanje dela, kakor tudi ministrstvu za socialno politiko.

Malo ogledalce kapitalizma

Na Hrvatskem, med Varaždinom in Koprivnico, se je začela graditi železniška proga. Delo se vrši na dveh oddelkih in z dvema podjetnikoma. Najprej je treba izkopati zemljo in prirediti temelj za progo. Na vsem prostoru je zaposlenih okrog 600 delavcev. Izkopati je treba približno 320.000 kubičnih metrov zemlje.

Podjetniki so izlicitirali kubični meter zemlje po 8—11 dinarjev na prvem delu proge, to je od Varaždina do Ludbrega. Na drugem delu od Ludbrega do Koprivnice pa po 9—11 in pol dinarja.

Podjetniki plačajo akordantom (podnajemnikom) za kvadratni meter 3.50 Din, akordant pa delavcem po 3 Din. To kaže, da bodo podjetniki dobili za izkopanih 320.000 kubičnih metrov Din 3.200.000. Od tega dobe pa delavci le 960.000 Din. Pa niti ta vsota ne bo ostala vsa delavcem, ker jo bodo delavci na razne načine vrnili nazaj podjetnikom. Na podlagi dosedanjega dela izmeče delavec, če zelo pridno dela, dnevno 5—6 kub. metrov zemlje. To se pravi, da delavec ob trdem celodnevnom delu dobi 15—18 Din. Od tega se mu odbije zavarovalni prispevek (za davek se nič ne odteguje, ker zaslužen ni višji od 17 Din). Razen odtrgavanja za zavarovalnino podjetniki odtrgavajo delavcem še za orodje (lopate, krampe itd.), ker podjetniki baje ne morejo riskirati toliko, da bi dajali še orodje. Vsak delavec mora imeti svoje orodje. Da se delavcem olajša (čujmo!) življenje, je podjetje ustanovilo delavsko kuhinjo, v kateri dobivajo delavci hrano po 7 Din dnevno. Baje se dobi pri raznih industrijah dnevna prehrana po 2—3 Din.

Podjetja so zaposlila tudi voznike peska, ki vozijo z lastnimi vozovi in konji, po 20—25 Din za kub. meter. Ti vozači zaslužijo dnevno 80—100 Din. Delavci dnevničarji, ki ne delajo v akordu, so plačani dnevno po 15 Din. Iz vsega tega se vidi, kakšno nagrado imajo podjetniki. Delavci so

nezadovoljni, ker pri zelo napornem in umazanem delu premalo zaslužijo.

Ali ne bi bilo primerno, da pristojne oblasti strogo pazijo, da bi delavci pri takih delih ne bili tako strašno izmzgavani. Državne oblasti, ki oddajajo razna dela, naj bi s podjetnikom določile tudi plače delavcev iz preračunanega dobička. Razmerje 2.240.000 za nekaj podjetnikov in 960.000 za stotine delavcev ni nikako razmerje. To jasno kaže na vse današnje socialne nerednosti. Kaže pa tudi na veliko brezbržnost delavcev za svoje lastno življenje. Ali bi ne bilo mogoče, da bi taka dela prevzeli pod vodstvom državnih inženjerjev — delavski sindikati sami?

Taka kapitalistična zrcala pa pričajo tudi, kako je potrebna delavcem dobra organizacija in delavska stanovska izobrazba. — (Po zagrebških »Novostih«.) J. G.

Tekstilno delavstvo

Mavčiče. V nedeljo, dne 10. nov., je kranjska skupina sklicala sestanek za delavstvo mavčičske fare. Velika večina delavstva iz naše fare prihaja v kranjske tovarne. Zato je skupina iz Kranja sklicala v Mavčičah sestanek, na katerem je poročal tov. Pestotnik. Obrazložil je navzočim težko stanje delovnega ljudstva v današnjem času, ko je na pohodu kapitalistična reakcija. Omenjal je zgodovino bojev delovnega ljudstva od nekdaj do danes, ter razjasnil, zakaj nima v današnjem času delovno ljudstvo na svetu nobenih pravic. Pozival je navzoče, naj grede vsi v delavsko strokovno organizacijo JSZ, ker le v nji je rešitev delavstva.

Kranj. Razmere, kakršne vladajo v kranjskih tovarnah, bi bilo treba primerjati z onimi iz srednjega veka, niso pa za danes, ko se trdi, da smo v dobi napredka in na višku kulture. V tem

oziru se posebno odlikuje tovarna Sirc na Gašpetu. V tej tovarni so nekateri delavci delali do nekega časa od 6 zjutraj do 9 zvečer. To pa radi tega, ker podjetje ne more dobiti tkalcev za tako nizko plačo, ki jo podjetje plačuje svojim delavcem. V tem podjetju se plača izvežbanega tkalca na 14 dni po 100, 160 do 180 Din, največ do 225 Din. V mesecu septembru je bilo nabit na tovarniškem razglasu o nagradah, ki jih podjetje namerava dati pridnim in bolj izurjenim tkalcem. Višina nagrade bi bila: kdor zasluži na teden 140 Din na en stroj, dobi 10 Din nagrade; kdor zasluži 200 Din na dva stroja, dobi 20 Din nagrade; kdor pa zasluži 400 Din, pa dobi 40 Din nagrade. S tem je podjetje pritisnilo tkalce, da so garali skoraj noč in dan, čeprav so bili na plačilno soboto vsi razočarani, ker prav nobeden ni dobil obljubljenih nagrad. Tovarna ima tudi avtomatske stroje, kjer lahko dela en tkalec na 9 strojev. Podjetje je obljubilo dvema tkalcema 4 Din na uro. Prvi teden sta dobila plačano, kakor jima je podjetje obljubilo. Prihodnji teden se jima je pa izplačalo v akordu. Za 70 komadov narejenega blaga po 120 m dolge, 395 Din na 14 dni. Ves akordni sistem v tej tovarni je sploh urejen na način, da ga delavstvo ne razume. Delavstvo v tej tovarni pod težo razmer ne ve kako in kaj. Nekateri delavci so že hoteli v podjetju izvesti organizacijo, pa se jim je namignilo, da naj to opustijo, drugače se lahko znajdejo na cesti. Zelo dobro bi bilo, če bi to tako zelo nacionalno podjetje tudi upoštevalo naše državne zakone. Potrebno je, da se delavstvo te tovarne organizira in zahteva osemurni delavnik, kateri jim po državni in nacionalni pripadnosti gre. Podjetje naj se zaveda, da se s takimi stvarmi ne rešuje kriza, kakor tudi ne pospešuje dobrobit narodnega gospodarstva, ki je glavni temelj dobre nacionalne države. Delavstvo naj se pa zave važnosti strokovne organizacije, ker le v nji je rešitev delavstva.

Papirničarji

Količevo. V nedeljo 8. dec. se bo vršil ob pol 11 dopoldne v prostorih prosvetnega doma v Dobu ustanovni občni zbor strokovne skupine papirniškega delavstva Količevo.

Tovariši! Tovarišice! Vsi na zbor, da si začrtamo smernice za nadaljnje delo in izvolimo delovno vodstvo. Težke naloge nas še čakajo, zato vsi na delo, da bomo kos vsem oviram in težavam, ki se nam bodo stavalje na pot pri našem delu. Pripravljalni odbor.

Goričane-Medvode. Skupina papirniškega delavstva Medvode priredi v dneh od 8. do 15. decembra strokovno organizatorično tečaj. Na tečaju se bodo obravnavale za delavstvo važne zadeve kakor organizatorično delo, socialna zakonodaja itd. Tečaj je obvezen za vse odbornike in zaupnike. Vabljeni so tudi člani, posebno mlajši naj se ga v obilnem številu udeleže. Predavatelji pridejo iz Ljubljane. Vršil se bo v ponedeljek, sredo in petek od 5. do 7. ure zvečer v Goričanih v prostorih A. Mrak. Tovariši, udeležimo se tečaja v obilnem številu!

Oblačilno delavstvo

Št. Vid nad Ljubljano. V nedeljo, 1. decembra, se je v društvenih prostorih v Št. Vidu vršil strokovni sestanek delavstva tovarne Štara d. d. Sestanek je bil dokaj zadovoljivo obiskan, vendar smo pogrešali precej delavk, predvsem onih, ki sicer pri vsaki priliki rade zabavljajo čez organizacijo, kakor tudi čez razmere v tovarni, toda tja, kjer se razdiščejujo vsa taka vprašanja, jih pa ni. — Zastopnik centrale, tov. Lombardo, je obrazložil pomen in važnost sklenjene kolektivne pogodbe za delavstvo v navedeni tovarni. Slišali smo, da so se nekatere delavke pritoževale, češ da so z upostavitvijo pogodbe prikrajšane na zaslužku in to radi tega, ker je v pogodbi določen osemurni delavnik in se mora vsako prekočasno delo plačati z 50% poviškom. Ker tovarna noče plačevati poviška za nadurno delo, se dela le osem ur dnevno in se je zato sprejelo nekaj novih delavk. Stališče tovarne je popolnoma pravilno in za nas zadovoljivo. Delavstvo se danes ne bori za preko osemurni delovni čas, ampak le za 6-urni delovni dan, in to zaradi tega, da omogoči zaposlitev tisočim brezposelnim, ki imajo pravico do življenja in do dela. Brezposelno delavstvo ni samo sebi v nesrečo, marveč tudi onim, ki so že zaposleni, ker se ti v skrajni stiski ponujajo v delo pod vsakimi pogoji. Tega se zaposleno delavstvo mnogo premalo zaveda, ker vsak gleda le sebe in mu ni mar, če okrog njega vse pogine. Tovariš Lombardo nam je pojasnil tudi

splošni položaj delavstva in posebej označil pomen novo nastalih tako zvanih delavskih organizacij.

Naša skupina ima v svojem zimskem programu tudi večjo prireditev v zvezi s proslavo sedemdesetletnice dr. Jan. Ev. Kreka, na kar že sedaj opozarja vse tovariše in tovarišice v našem okolišu. Vse članstvo opozarjamo, da v redu vrši svoje dolžnosti do organizacije. Prav tako pa opozarjamo na složnost in disciplino, ki je predpogoj za uspešno delo v organizaciji. Prav isto naj velja tudi pri delu v tovarni, da ne bodo na nas padali očitki, da ne vršimo svoje dolžnosti pri delu. Naj živi enotnost zavednega delavstva!

Lesno delavstvo

Duplica. Ko so se nekdanji narodni socialisti v tovarni Remec & Comp. preselili, so menili, da nas bodo preslepili. Hoteli so, da bi jim verjeli, da bodo šli res pravo delavsko pot. Ker jih dobro poznamo, smo ostali v pozoru. In res. Prav iste metode kot prej. Ker se približujejo volitve obratnih zaupnikov, menijo, da bi bilo dobro, da se nekoliko postavijo in da delavstvo prepričajo, da ga edino oni znajo zastopati pred podjetnikom. Zato so začeli blatiti naše tovariše, ki stojijo v prvih vrstah, češ da si plačujejo vožnje iz delavskih denarjev, da sploh niso sposobni, da bi vodili delavsko strokovno organizacijo in slično. Razumemo, da je težko pojmovati, kaj je to nesebičnost, požrtvovalnost in brezkompromisnost.

Ko se ni mogla kolektivna pogodba radi razmer v podjetju skleniti, so vpili: »JSZ je kriva, da še ni pogodbe.« Ko je ta končno na vidiku, zopet vpijejo: »Kaj bomo s kolektivno pogodbo. Bolje je, da je ni.« Zakaj tako? Prvič, ker nečesto priznati, da le zna voditi JSZ boje v tovarnah in sicer uspešno. Drugič, ker nekateri menijo, da je nevarnost, da bi se, ko se bodo plače izravnale, par osebam plače znižale. Zato tako vpitje. To so posebne vrste zavedni delavci, ko menijo, da je tri več kot dve sto. Kritje hočejo pa dobiti tudi pri podjetniku. Zato stojijo tudi z njim na »dobrih« nogah in ta jim gre res na roko. Bog žegnaj! — Na četrtkovem sestanku je zastopnik JSZ prav pošteno levite bral takim »delavskim« zastopnikom odnosno voditeljem. Prav je povedal, da JSZ kot izrazita in iskrena delavska strokovna organizacija v bodoče s tako delavsko organizacijo, ki se poslužuje takih metod, ne bo mogla in hotela imeti nikakih stikov. Tudi delavstvo v tovarni je spregledalo njihove načrte, zato ne bodo imeli uspeha.

Rudarji

Črna-Kaolin. V našem podjetju so za nas delavce precej težke razmere. Odkar smo se organizirali, čutimo od strani vodstva trdnjšo pest. Pričelo je izvajati posledice radi malenkostnih prestopkov, odnosno, ne da bi preiskalo naredbe, ki jih prizadeti delavci navajajo v svojo obrambo. Imamo vtis, da menijo nekateri od vodstva, da gre vse proti njim, če navaja delavstvo kakke pritožbe ali pa želje, da se ti ali oni nedostatk odpravijo. Tako stališče je pa nepravilno, ker zaenkrat ni nobene osti proti vodstvu kot takemu. Potrebno bi bilo, da bi se vodstvo in zastopniki delavcev vsedli skupaj za mizo in vse pritožbe in druga vprašanja, ki se tičejo razmer v podjetju, obravnavali skupaj. Podjetje se hoče pa ravno temu izogniti. To se pravi, da noče priznati organizacije. Delavstvo stoji na stališču, da sli se tovarišici Logar in Ramšak odpustili po krivici. Dalje, da je proti delavskim interesom, če se pošilja oženjeni delavci na dopust, dočim so samci v delu. Tudi to ni v redu, da delajo nekateri preko 8 ur, drugi zopet ne. Tudi tega ne bo delavstvo dopustilo, da bi se mu plača zniževala. To vse bi bilo nujno potrebno urediti, toda v sporazumu z organizacijo. Delavstvo je trdno odločeno, da bo branilo svoje pravice do skrajnosti.

Huda jama. Kakor običajno vsako leto, tako smo tudi letos slovesno proslavili dne 1. decembra, t. j. v nedeljo, naš tradicionalni rudarski praznik sv. Barbare. Udeležba je bila kljub neugodnemu vremenu še dokaj povoljna. Z žalostjo pa ugotavljamo, da je danes mnogo nezavednih in brezbrzihih delovnih moči, ki na vse take stvari kaj radi pozabljajo in vse to nekako opuščajo, bodisi slične rudarske stanovske prireditve kakor tudi strokovne sestanke. Običajno pa se med takimi najde največ zadržanih in nepoštenih ter neosnovanih kritikov in kričav, pri poštenem strokovnem delu pa se jih zlahka ne vidi. Proslava je prav lepo potekla v res pravi družabnosti. Navzoče je bilo tudi celokupno vodstvo tuk.

Vojna napoved

Iz Ljubljane se pripravlja ofenziva in v nekaj tednih naj se zavojujejo važne postojanke širom Slovenije. Takole menda mislijo nasprotniki Jugoslovanske strokovne zveze v Ljubljani. Kakor se da sklepati iz tega, kako informirajo gotove gospode, so generali mnenja, da je vodstvo Jugosl. strokovne zveze okostenelo, brezbržno za skupine, nezmožno voditi mezdna gibanja in ustanavljati nove skupine. Zato bo delo lahko... Preko vodstva JSZ in brez njegove vednosti bo štab šurnal iz Ljubljane z novo strokovno organizacijo. Čisto po načrtu, kakor Italijani v Abesiniji. Načrt je dober. In najbrž bi se posrečil, ako bi mi, katerim je boj namenjen, oziroma katere se hoče zavojovati, bili — Abesinci. Mi delavci v rudnikih in fabrikah, v delavnicah in gozdovih pa smo tesno povezani z Jugoslovansko strokovno zvezo. V njej smo se izobraževali, z njo rastli, z njo se borili, z njo trpeli in z njo zmagovali. Zato je njen porast, njena zmaga, radost za vsakega nas članov. Njene težave so boli nas vseh.

Zato je vsak, ki blagohotno pride in jo podpira, kakor njen, tudi prijatelj nas vseh. In kdor se zaganja v njo in ji hoče škodovati, je tudi naš sovražnik.

Roke proč od naše organizacije. Niste je gradili in negovali in nimate je pravice podirati. Ako pa si hočete to pravico lastiti, vedite, da se bomo mi krščanski delavci uprli in odločno borili.

Organizacijo, ki je stara 40 let, organizacijo, ki nosi ime »Jugoslovanska strokovna zveza« že 26 let, hočete uničiti. Nikdar, nikoli! Mi bomo varovali to Krekovo dediščino, pa če bi bilo treba tudi v katakombah.

Jaz pa poudarjam: Vsak član Jugoslovanske strokovne zveze bo odklanjal vse, kar je naperjeno proti njegovi organizaciji. Razdvajanje de-

prejemali na akord 50% poviška. Danes delamo 8 ur brez poviška. Kot drugod, tako tudi tu dela na eni številki 6 mož. Zjutraj, popoldne, ponoči. Vzemimo, da je moj tovariš marksist. Ali ne trpiva oba enako in oba dovolj v tem podzemeljskem peklu, vsa premočena in premražena. Vse, kar primeš, je blato, kamor stopiš, je močvirje. Kdor ne vidi, si ne more predstavljati tega gorja. Kdor ne verjame, naj pride pogledat. V tem mukopolnem položaju in vsaki tretji teden še ponoči, ko eni sladko spijo, drugi se zabavajo po nočnih lokalih, v tem trpljenju naj se jaz prepiram s tovarišem zato, ker je on marksist in jaz krščanski socialist. Ne! Ni on kriv, da jaz trpim, in ne jaz, da trpi on. Nekdo drugi je, ki naju tira, da morava oba trpeti, trpeti več kot je treba. Nekdo drugi je, ki naju sili, da morava delati 8 ur, ko bi pred leti v takih okoliščinah delala le po 6 ur. Nekdo drugi je, ki nama za to neizmerno naporno delo ne privoščiti več kot 37 Din na ših, ko bi zaradi napora mogla dobiti vsaj 50% več. Kapitalizem je tisti, ki naju in stotine drugih muči neusmiljeno in mu ni mar, da silno trpimo in mu ni za to, da eni prej, drugi pozneje nosimo posledice v obliki tako zvane knapovske bolezni »revmatizma«.

Kaj bi jaz dosegel, ako bi se prepiral z njim zato, ker je marksist? Povečal bi najino trpljenje. Po desetletnem prepiru med nama bi še on lahko rekel: Slab človek je in ako so vsi krščanski socialisti taki, jih ni dosti prida. Ako pa jaz tovarišu z lepo besedo povem, da se mi hočemo boriti proti izkoriščevalcu, boriti za delavske pravice ter tudi s svojim dejanjem pri delu pokazem, da sem res iskren tovariš, bo to zaleglo. On bo rekel, res pošteno misli. In taka je resnica. Ako bom jaz bolj pošten, delaven, zmogel in iskren, bom jaz njega pridobil, ako bo pa on imel

Ljubl anskim tovarišem in tovarišicam!

V soboto 7. decembra ob 20 vsi na I. delavski kulturni večer, ki bo v doorani Delavske zbornice in posvečen spominu 70 letnice našega voditelja pok. dr. Jan. E. Kreka

lavskih vrst, kakršnega hočejo ti gospodje, bi ne bilo v škodo le JSZ, ampak delavstvu sploh. Ker vemo: bolj je delavstvo razkosano v drobce, lažje ga izkoriščajo kapitalisti. In jaz sem prepričan, da je ravno to želja organizatorjev nove delavske organizacije, da oslabe delavstvo in zato hočejo oslabeti tudi Jugoslovansko strokovno zvezo, ki je postala močna delavska borbena organizacija. Da se gre res za razbijanje ali da se jim ne gre za združevanje in stvarno delo za delavstvo, razvidimo tudi iz tega, kako tu in tam utemeljujejo svoj nastop. Zato, ker je menda JSZ premalo katoliška, kakor smo razvideli iz znane okrožnice pred leti kot priprave za prevzem vodstva JSZ na občnem zboru. Katoliška in krščanska pa ni zato, ker premalo napada marksizem in marksiste. Tako pravijo.

Naj povem, kako gledam jaz to z delavskega in kako s krščanskega stališča. Naše rudarsko delo je težko že v normalnih razmerah, na vročem kraju, v slabem zraku in v vodi pa je prvi pekel. Tako sem tudi jaz pretekli mesec delal v vodi. Teklo je dan za dnem od vrha doli po naših telesih. Nekdaj, ko je bilo delavstvo bolj združeno, smo delali pri takih delih po 6 ur ter smo

v večji meri te lastnosti, bo nujno on moral mene pridobiti. V verskem oziru tudi naši tovariši naredijo mnogo več kakor bi kdo mislil. Omenim naj samo, da ob nedeljah, ko zjutraj pridejo iz nočnega dela, izmučeni in zaspani, grede k službi božji po celo uro daleč, kar znači, da grede iz potrebe in ne samo zato, ker tudi drugi grede. Besede: Po vaših delih vas bodo spoznali, veljajo torej tako z delavskega, kakor z verskega stališča.

Tako smo delavci prepričani, da je edino pravilno, da mi vsi kot organizirana celota, kakor tudi kot posamezniki, s svojim dejanjem dokazujemo, da hočemo svojemu ubogemu, zatiranemu in od vseh pozabljenemu delavskemu stanu le dobro. Da nam je vsak delavec enakovreden tovariš, katerega hočemo dvigniti, da bo postal vreden član človeške družbe in stvar božja.

Napake pa, ki jih kdo dela v škodo delavstva, bomo obelodanili in jih bičali, pa naj jih naredijo marksisti, nacionalisti ali pa ljudje, ki govore o krščanstvu, delajo pa pogansko. Greh je greh, naj ga naredi ta ali oni.

Kar se tiče boja z marksistično pošastjo, bo menda prav to, kar je rekel eden tovarišev. Pred vojno so liberalci vedno kričali o klerikalizmu. Krek pa je delal. Silno delal za ljudstvo. Vzemimo samo zadružništvo. Konzumno in kreditno. Z delom pa si je Krek pridobil zaupanje delovnega ljudstva. Koliko dobrega je še danes od Krekovega dela. Lahko bi pa bilo danes drugače, ako bi današnji ljudje razumeli Kreka in nadaljevali njegovo delo. To nam je dokaz, da ne tisti, ki kriči, ampak tisti, ki dela, si pridobi zaupanje delovnih množic. Pa tudi danes se vidi, da tam, kjer so se naši tovariši v Jugoslovanski strokovni zvezi izobrazili in v njej delujejo, ni marksizem več tako nevarna zverjad. O tem se lahko informirajo oni, ki jih zanima, po raznih obratih v Sloveniji.

Naše mesto pa je v Jugoslovanski strokovni zvezi, v kateri vsi delamo, vsi odločujemo ter si svobodno volimo vodstvo, kateremu tudi zaupamo. Zdi se mi, da je potrebno, da vemo vsi, zakaj gre, da se ne damo preslepiti. Ako je kdo v naši

rudnika. Med proslavo se je na iniciativo g. okraj. prosvetnega referenta in šol. nadzornika in lok. načel. II. skup. pobiralo od gostov prostovoljne prispevke za ubogo deco brezposelnih rudarjev. Nabralo se je 542 Din, za kar vsem darovalcem izrekamo s tega mesta najiskrenejšo zahvalo v imenu vseh, ki bodo iz te vsote obdarovani. — Starodaven, lep in pomemben je ta naš rudarski praznik, zato, dragi tovariši rudarji, bodimo pri našem nevarnem delu odkriti častilci naše rudarske patrona in zaščitnice sv. Barbare. — Dobili smo tudi letos prenovljeno rudarsko zastavo, katero so nam prav okusno opremile č. šol. sestre v Mariboru. Najlepša hvala vsem, ki so za to poskrbeli, posebno č. g. župniku in kraj. odboru bratovske skladnice. Bog daj, da bi pod novo našo zastavo dočakali boljših časov za rudarski življ. Živela delavska skupnost!

Viničarske komisije

so se vršile zadnji čas kar zaporedoma in viničarji so uspeli in zmagali bodisi deloma ali v celoti. Dne 22. nov. sta se v Ljutomeru vršili dve razpravi. Pri obeh je prišlo do sporazuma. Eden od viničarjev je dobil odnosno še dobi 585 Din, 400 Din takoj in izplačano v gotovini, ostalo pa v živilih. Drugi viničar pa 390 Din, 150 Din takoj izplačano v gotovini, ostanek pa v živilih.

Dne 26. nov. so se vršile kar štiri komisije. Ena v Gornji Radgoni, kjer se je vinogradnika obsodilo na 1207.50 Din, a druge tri pa pri občini Sv. Miklavž pri Ormožu. Tukaj pa je prišlo pri dveh do sporazuma, a tretjega se je obsodilo. En viničar je dobil izplačanih 250 Din, drugi 1040 Din, tretji pa mora plačati 412 Din nagrade, 84 Din za odtrgano plačilo za dneve — kar je dalo tudi povod, da je viničar tiral vinogradnika pred komisijo — in za odškodnino za manjkajočo deputatno zemljo 960 kg krompirja.

Zakaj priobčujemo vse to? Gotovi »pošteniki« vinogradniki bodo zopet rekli, da »radi bujskanja« viničarjev proti vinogradnikom. Niti malo nimamo tega namena, ampak javnosti želimo predložiti slušanje krivic, ki jih nekateri gospodarji prizadevajo svojim viničarjem, druge pa posredno posvariti, da naj ne posnemajo prvih v ravnanju z viničarji. Kakor navedeno, je prišlo pri večini komisij do sporazuma, kar je razveseljivo za obe strani. Viničarji dobe svoje čimprej in po naj-

krajši poti, vinogradniki pa si mnogo prihranijo na nepotrebnih stroških, ki so v slučajih tožb pri sodiščih velikokrat narasli nad višino viničarjevih zahtevkov.

★

Iz centrale

Pretekli teden smo poslali našim skupinam in plačilnicam nove spremenjene poslovniške Stokovne zveze viničarjev in enako poslovniške Posmrtninskega sklada. Naročamo, da jih skupinski odborniki in zaupniki dobro prouče in se po njih ravnaajo. Poslovnik Posmrtninskega sklada bomo še tudi razposlali vsem članom ob prvi priliki zbiranja prispevkov za Posmrtninski sklad, da bo vsak član lahko natančno poučen o dolžnostih in pravicah, ki mu jih ta naša ustanova nudi. Bistvene razlike med starim in novim poslovnikom Posmrtninskega sklada ni. Višina podpor kakor tudi prispevkov je ista. Le nekaj podrobnosti je izpremenjenih, kar je v starem poslovniku manjkalo, pa se je v teku časa izkazalo, da so potrebne.

Vse naše člane, predvsem pa funkcionarje opozarjamo na zadnjo številko »Delavske Pravice«, da naj jo pazno in s premislekom večkrat preberejo. Vsebinska je namreč tako važna, da naj jo vsak večkrat prebere. — Načelstveni tajnik.

Izredni občni zbor Pokojninskega zavoda

Dne 12. septembra t. l. je minister za soc. politiko razrešil predsednika PZ g. dr. Baltiča in imenoval g. dr. A. Milaveca za komisarja z nalogo, da mora v teku 8 tednov po razpustitvi upravnega odbora sklicati nov občni zbor, ki naj voli novo upravo.

Ta izredni občni zbor je bil sklican za nedeljo 24. novembra in se je vršil ob polnem zasedanju. Otvoril ga je dr. Milavec in podal svoje poročilo. V tem poročilu sporoča, da je poklical v svet za časa svojega komisarjenja pri PZ staro upravo, ter je ta vršila svojo nalogo nemoteno naprej.

K poročilu komisarja se prijavi delegat Tavčar, ki poudarja, da ta prisilni način imenovanja predsednikov PZ ni v skladu s samoupravo te institucije. Radi tega naj se ta način pri sestavi novega zakona odpravi in naj se pusti občnemu zboru, da si sam voli predsednika, katerega ne bo mogla oblast kratkoma odstavljati. Poudarja, da je ZDNP z vloge zahtevala, da se vrši izredni občni zbor ter je bil komisar dolžan tej vlogi ugoditi in sklicati za 18. november občni zbor. Tega pa ni izvršil in smatra to kot kršitev pravil, kar naj se vnese v zapisnik. K stališču ZDPN pripominjamo, da smo mi popolnoma njenega mnenja, ker smo vedno za popolno demokracijo, kar smo v zadnjem času tudi dokazali. Stališče ZDPN pa ni odkritosrčno ter je bilo iznešeno samo radi tega, ker je bil imenovan pri PZ komisar, ki ni njihovega kova. Zakaj pa je ZDPN molčala tedaj, ko je vlada imenovala za predsednika g. dr. Baltiča? G. Golmajer je v imenu Sav. Priv. nam. obžaloval, da pride pri PZ tako pogosto do menjave predsednika in prosi, naj nova uprava deluje na izpremembo pravil v tem smislu, da bo predsednik voljen od delegatov na občnem zboru. Od delodajalcev se je oglasil k besedi g. Prepeluh, ki je poudaril, da stane izprememba predsednika PZ ogromno svoto 80.000 Din, in to med časom, ko je uprava nižala uradništvo PZ plače. V pravilih PZ je določba, da mora biti predsednik PZ jurist in imenovan od vlade, s čemur se je pač hotelo odtegniti to mesto politični borbi. To pravilo pa se ni izkazalo za zadostno in g. Prepeluh stavi predlog, da naj imenuje predsednika vedno

ministrstvo za soc. politiko. S tem predlogom g. Prepeluh ni povedal in predlagal nič novega, ker to se dosedaj že vrši v najobilnejši meri. Nesmisel svojega predloga je g. Prepeluh tudi sam opazil in ga zato umaknil.

Predsednik Milavec je pojasnil vzrok, zakaj ni bil občni zbor sklican v terminu, kakor je to zahtevala ZDPN. Ista v svojem dopisu ni obrazložila vzroka, zakaj naj se skliče izredni občni zbor in zato on tega ni bil dolžan storiti. Nato so se vršile volitve nove uprave. Dr. Milavec je izjavil, da je nameščenska skupina napravila sporazum in izvolila iste delegate v upravni odbor, kakor so bili dosedaj. Ker druga lista ni bila predložena, se ta lista smatra kot izvoljena. Dalmatinski nameščenci pa izvolijo v odbor tov. Bruno Ročica in namestnika Nikolo Markova.

Enotni nastop nameščenskih delegatov je vplival tudi na delodajalce, ki do občnega zbora niso bili edini, kar pa je povsem razumljivo, kajti interesi delegatov iz delodajalske skupine so povsem drugega značaja, nego nameščenski.

Izredni občni zbor PZ se je tedaj izvršil samo iz vzroka, ker je bil imenovan nov predsednik, ki je moral sklicati občni zbor. Z ozirom na to, da je pri PZ zbran velik kapital, bomo najbrže imeli še veliko število izrednih občnih zborov, ako se pravila primerno ne izpremene. Koliko pa je to v skladu z nameščenskimi interesi, je vprašanje, ki ga prepuščamo v rešitev članstvu.

Kovinarji

Guštanj. Dolga leta že poslušamo pesem marksiističnih voditeljev in njih časopisja, češ da samo in edino SMRJ je v stanu pomagati delavstvu do boljšega oziroma do potrebnega kruha. Ob priliki meznih pogajanj v prejšnjih letih, ko je delovala tudi še naša skupina v tukajšnji tovarni, so se gospodje sodrugi vedno izgovarjali, da je pač JSZ kriva temu, da se pri pogajanjih ni nič doseglo. Torej zato, ker je bila tudi JSZ navzoča pri pogajanjih? Dobro, kdo je pa sedaj kriv, ko zadnji dve leti JSZ ne dela nič napotja sodrugom? Koliko so nam sedaj oni priborili, ko so sami zastopali vse delavstvo (četudi v resnici nimajo niti 25% delavstva v svoji organizaciji)? Nič! Ravno nasprotno. Temeljna mezda je pač ostala v glavnem na isti višini, a zato se je pa pri akordu reduciralo po 10%. Kaj pomaga delavcu, ako ima vpisane temeljne mezdne ure po 10 Din ali še več, ako se pa akordne postavke regulirajo ne oziraje se na to, ali v praksi dosežajo odgovarjajočo temeljno mezdo ali ne. Dela

se pa v vseh obratih v akordu. Ali so gospodje sodrugi res tako naivni, da tega niti na lastni koži ne občutijo?

Njih taktika pač je, da ob priliki vsakih volitev poženejo mezdna pogajanja in potem na ta način agitirajo, češ, voli nas, pa bo raj v tovarni. Da navedem en slučaj: Pri slavni pelomajskih volitvah, ko so hoteli nastopiti s svojo listo, je bilo v marcu in aprilu nešteto sestankov »radi meznih pogajanj«, na katerih se je delavstvu obljubljalo večji zaslužek itd. Seveda se je pa podarjalo, naj se zato tudi izkažemo hvaležne sodrugom s tem, da pri volitvah glasujemo za njih listo, ker le njihovi kandidati nam bodo znali kot poslanci »varovati priborjene priboljške in pravice«. Pa kakor hitro je bila v Belgradu Topalovičeva lista zavrnjena, so se samo ob sebi ustavila tudi mezdna pogajanja. Seveda, čisto umljivo!

Pa kako sodrugi pojmujejo enakost? V septembru je naš tovariš zaslužil nekaj deset dinarjev več kakor pa eden izmed starejših sodrugov. To vam je bilo šundra. Sodrugi se je prijemal za glavo, tarnajoč, »kje je pravica«. To se mora takoj preurediti, tako ne gre itd. Pa se je res pojavil glavni zaupnik pri delavcih in pobiral plačilne liste, poudarjajoč, da jih bo rabil za novo pogodbo. Čudno, kajne. Zakaj se pa sodrug ni prav nič razburjal, ko je pred meseci naš tovariš zaslužil čez polovico manj kot on?!

Te in še druge dobrane so vzbudile v sreih naših mož zavest, da si bo delavstvo priborilo svoje pravice le po oni organizaciji, katere temelji na katoliški podlagi. Zato se je vršil preteklo nedeljo sestanek tukajšnje skupine kovinarjev JSZ, na katerem se je ugotovila nujna potreba, da se skupino zopet poživijo in začne z intenzivnim delom. Pristopilo je lepo število novih članov in sicer dobrih moči, tako da imamo garancijo, da bo skupina prav znatno vplivala na izboljšanje delavskega položaja v bodočnosti. Sami si bomo gradili bodočnost! — Vabimo vse guštanske tovariše, da se nam pridružijo in postanejo člani naše delavske strokovne organizacije: **Jugoslovanske strokovne zveze**. Za naslednje, prave katoliške delavce je prostor edinole v krščanski strokovni organizaciji. Katoličani smo pa vsi guštanski delavci. Pokažimo to tudi v dejanju, saj bo v naše dobro.

Pridite, ker le v slogi je moč! — Star kovinar.

Jesenice. V nedeljo, dne 8. decembra ob pol 10 dopoldne se bo vršila seja zaupniškega zbora z dnevnim redom: Novo socialno zavarovanje proti tuberkulozi.

Javornik. Stokovna skupina kovinarjev JSZ Javornik priredi v nedeljo, dne 8. decembra t. l. ob 7 zvečer srečolov z lepimi dobroti. Spored: 1. Godba, 2. petje, 3. igra: Teta iz Amerike. — Med odmori se bodo razprodajale srečke po 1 Din. Vsi tovariši in prijatelji vljudno vabljeni. Odbor.

Mladina poroča

Rečica pri Laškem. Dne 1. decembra smo imeli redni sestanek. Govorila sta tov. Kaluder in Mihevc o važnosti izobrazbe za mladino. Razgovorili smo se tudi, kako bomo proslavili obletnico Krekovega rojstva. Naši tovariši imajo vedno več zanimanja za sestanke, ter tudi za druge zadeve, tičeče se naše skupine. Na tečaj v Ljubljano gredo trije tovariši. Koncem decembra bomo nastopili tudi na odru.

To in ono

Ježersko. V nedeljo 8. dec. 1935 se vrši delavski sestanek v gostilni Virnik (na Leskovcu) ob pol 3, uri popoldne za delavce Kokriške doline. Ob 7 zvečer isti dan se pa vrši sestanek za lesne delavce iz Ježerskega v gostilni Korotan. Vsi delavci naj se tega sestanka udeležijo, ker je zelo važen za vse organizirane delavce lesne industrije na Ježerskem. Tovariši, v nedeljo na svidenje.

Zagorje. Smrtno se je ponesrečil Stupnikar Joško, star 10 let, učenec 4. razreda Topliške šole. Pogreb je bil v ponedeljek popoldne. Bil je priden učenec. Otroci Topliške šole so ga vsi spremili na njegovi zadnji poti. — V visoki starosti 81 let je umrl Oražen Franc, oče agilnega člana naše skupine. Iskreno sožalje!

Tovariše sotrudnike in dopisnike prosim, da pošljejo gradivo za božično in novoletno številko »Delavske Pravice«, ki bosta letos izšli skupaj, najkasneje do srede, 18. decembra. Kar bo došlo kasneje, ne bo objavljeno. Urednik.

organizaciji, kateremu je to življenje prenaporno, naj gre. V strokovni organizaciji morajo biti le značajni, delavni in borbeni člani. Naše velike žrtve za našo JSZ nam povedo, da smo na pravi poti.

Naj živi in raste naša Jugoslovanska strokovna zveza! A. Lešnik.